

Ese de două ori în săptămâna: Joi și Duminică; era cându-vă preținție importantă a materialelor, va fi de trei său de patru ori în săptămâna.

Prețințu de prenumeratii.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
, diuumetate de anu	4 fl. v. a.
, patrariu	2 fl. v. a.
pentru România și străinătate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
, diuumetate de anu	6 fl. v. a.

Avisu

ddloru asesori consistoriali la senat. scol. din Aradu!

Dupa unu actu oficial, adressat dului Babesiu, senatului scolaru alu consistoriului, din caus'a ne'nfacișarei membrilor in nr. legalu, de multu timpu nu s'a mai potutu tiené si asia multe cause scolari de importantia si urgintia 'si astépta deslegarea la siedint'a pusa pe 2/14 dec. despre care destulu de timpuriu s'a insciintiatu toti dd. asesori din partea presidiului consistoriale.

Pre candum deci si noi rogămu pre dd. asesori de la senatulu scolaru, a nu trece cu vederea d'a de 2/14 dec. ci a se infacișă cătu mai multi la siedintia in Aradu, — cu o cale suntemu impotenti a face de scire tuturo. u pre cari ii interesédia, că dñulu Babesiu desigur d'unu timpu in cōci atacatu in sanatate si asta septemana afandu-se chiar legatu de patu, din care causa nici n'a fostu in stare pan'acuma a calatorí in diosu, precum lips'a cerea si densulu pré multu doriá; semtiendu-se totusi asta data intru cătua mai bine, are firm'a resolutiune de a calatorí cătu mai curendu la Aradu si declinuitu a luá parte la siedint'a de joi a senatului scolaru.

Pesta, in 9 dec. n. 1871.

Miscările electorale din Cislaitania nu prē multiamescu pre ómenii guvernului actuale de acolo, cu tōte acestea ei totu nu se lapeda de ultim'a loru sperantia, adeca de forti'a brutale prin care credu că in fine totusi trebbe se invinga pentru salvarea constitutiunalismului.

Firesce, ei asia intielegu constitutiunalismulu, éra ce nu li convine la socotela, ce nu merge pe calapodulu centralismului germanu, totu e anti-constitutiunale.

Foile guverniali o spunu deja apriat, că intieunea ministeriului lui Auersperg este, a luá measurele cele mai energice pentru sustinerea autoritathei a sistemului actuale de guvernamentu.

Acete mesuri energice s'a si pusu dejă in lucrare, noi insa nu credem că prin asemenea mesuri se pote cascigá autoritatea unui guvernamentu; ómenii de la potere insa numai basandu-se pe forti'a brutale sciuriatiuná, de óre ce ei nu vedu, séu intr'adinsu nu vréu se recunóasca adeverulu ce li-se totu tocă la urechia, că numai conlucrarea in deplina libertate a tuturor popóralor pote dā o adeverata fortia si autoritate statului si guvernului seu.

Adunarea națiunala de la Versailles s'a redeschis u luni-a trecuta, si alegendu-si de nou biroulu, numai de cătu i s'a presentat o propunere memorabile subserisa de 48 deputati din stang'a, cari propunu agratiarea tuturor condamnatiilor politici; insa dupa cum se vede a fi dispusa majoritatea acestei adunări, propunerea liberalilor probalmente va fi respinsa.

De presinte se dice că domnește o mare iritatiune si preocupatiune in cercurile parlamentari si ale regimului din Franchia, de óre ce deputati majoritatei conferindu mai indelungatu cu presedintele republicei, ar fi declarat betranului Thiers, că numai asia ilu vor sustiné si mai departe in postulu seu, déca 'si va schimbá politic'a sa interna, care nu corespunde intieunilor si scopurilor urmarite de majoritatea adunarei.

Acesti luninati domni din patrioti-ca majoritate inainte de tōte pretindu, ca guvernului actuale se duca o politica

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationskasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; că vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonimi. nu se vor publica.

+ + + + +

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde căte 7. cr. de linia; repertile se facu cu pretiu scadut. Pretinu timbrului căte 80 cr. pentru una data se anticipa.

mai putienu republicana, si in conformitate cu acésta ceru cu taria, ca sè se indeparteze de la justitia si administrație toti acei functionari, cari au fostu denumiți de guvernului lui 4 septembrie si inca nu s'a destituitu pana acum, nai de departe pretindu ca ministrul actual de instruciune publica Jules Simon ca unul ce nu se pote emancipá de ingrentia're republicanilor, sè fia inlocuitu prin altu barbatu de statu mai moderatuu.

Betranilu Thiers se vede a fi inclinatu ca sè se acomodeze dupa cum i dictează majoritatea, caci bietulu presedinte numai energia nu are.

Machinatiunile guvernamentalilor

facia cu alegerile representantilor municipali ni dau cea mai eclatante dovedă, că guvernului actual nu mai scie se respecte nici chiar legile create de elu insusi si ómenii sei. Din tōte pările se anuncia că ómenii guvernului cu ocazia acestor alegeri nu se sfiescu a intrebuinta cele mai condemnabile machinatiuni — prin forția si coruptiune — pentru intimidarea si corumperea alegatorilor, numai ca sè-si bata jocu de acei ce reclama adeverata representatiune a poporului si spre a ascurá victoria' politicei distrugeri si hasarde ce se resfatis astadi la potere. Foile magiarilor oposiționali in tōte dilele ni descriu asemenea fapte ilegal cari dorere nu se pré potu indreptá nici chiar cu legea in mana, de óre ce ómenii de la potere o esplica si talmacescu dupa cum li vine loru mai bine la socotela; ba inca se bucura si se falescu in lumea mare déca potu areta o victoria de asemenea natura, pe candum ar trebuí — sè le fia rusine, — dar ei nu mai au nici e pudore, candu e vorba de aspiratiunile juste ale poporului, ci le calca cu mandria — ad majorem aristocratiae et plutocratiae gloriam!

Facia cu aceste machinatiuni necategorizabili ale guvernamentalilor la tōta intemplarea e forte greu, — si mai impossibilu — de a sustine o adeverata lupta, cu deplina demnitate, dupa cum ar pretinde momentositatea si ponderositatea causei, caci atunci ar trebuí se fia — o lupta dréptă, cu forție egali, — ar trebuí sè fia lupta fortelor morali, de cari dispunu diferitele partide, — si atunci resultatulu luptelor, fia alu originei partide litigante, la tōta intemplarea ar fi unu rezultatu intr'adeveru spre binele poporului si alu patriei noastre comune, caci ar invinge fort'a cea mai bună, cea mai tare, cea mai morale; ér' acei ce sunt mai debili séu chiar fora morală, adeca toti ciarlatanii si amagitorii popului ar trebuí sè se retraga in intunericu esistintiei loru de unde au esit; astfelu apoi in fine s'ar face lumina si am deveni la cunoscintia' adeverului!

Patrioticulu nostru guvernui insa chiar acésta nu voiesce, caci nobil'a sa intieune este de a sustine intunericul si confusinea preste totu, — pentru ca sè nu potem deveni la cunoscintia' adeveratelor precepte de constitutiunalismu si viétila parlamentaria, — pré bine sciindu că in data ce națiunile conlocuitoare ar vedé „lumin'a cea adeverata” — „sórele dreptati“ — adeca democratia, carea numai e in stare sè ni des o adeverata viétila parlamentaria — constituționale, numai de cătu aru trebuí sè se retraga cu tōte creaturele sale, cu tōte flintele intunericului, cari ne asuprescu cu atata vehementia, si ca nisce vampiri nesatosi mereu sugu sangele si totu sculu nostru de viétila.

La acésta urare de bine cam palida si numai cu diuumetate de gura a fóie oficiale, noi din partea publicului, cum am dice, mai competente, si permitemu a adauge urmatóriile reflexiuni. —

Candum ne vedemu dara asupriti si persecutati din tōte partile, candum ne vedemu că neamicii nostri nu mai au nici unu semtiementu de umanitate, ci foră de sfiéla si foră nici o pudore, séu terrire de insusi faptele loru, mereu ne ataca si ne insulta, — prin demoralisare si coruptiune revoltandu chiar pre poporu in contra celor ce mereu se sacrifică pentru binele poporului si demnitatea națiunei sale, — candum ne vedemu că satelitii guvernului au ajunsu pana intr'atât'a, că nu se sfiescu a face o batocura din representatiunea poporului, — candum intrebuintidă tōte machinatiunile ce numai li pote veni in minte, spre a scôte din urn'a voturilor nisice representanti despre cari in genere se scie că nici o data n'a semtitu cu poporul, nici că suntu in stare de a cunoscade adeveratele aspiratiuni ale poporului, — ba despre cari din contra se scie, (si cei de la potere pré bine o sciu,) că au datu cele mai eclatante dovedi că suntu adeveratii contrari ai poporului, — in fine, candum ne vedemu tōte acestea, ar fi o lasitate si crima neiertata in ceriu si pe pamant, déca nu am stă susu cutaria, déca nu ni-am redicá fruntea nostra inclinata de atate asupriri si insulte din partea neamicilor nostri, — am fi nedemni de numele nostru, de credintia nostra ce o avem in poterea dreptati care in fine trebue sè puna la piciorale sale pe toti ciarlatanii si amagitorii poporului, déca ne-am inchiná poternicilor dilei pentru nu sciu ce consideratiuni ale egoismului si ambitiunei personali.

Atacurile si tōte uneltirile neamiciilor nostri dara sè nu ne intimedie de felu, caci resultatulu unei lupte nedrepte nu pote fi durabile, — si in fine trebue sè se realisedit adeveratele principia democratice, cari sustinu asemenea drepturi pentru toti cetatienii conlocitorii foră deschilinire de persoña, de casta si naționalitate.

Sè ne aretamu dara demni de aceste drepturi mari, cari numai prin sacrificia mari, de abnegatiune si perseveranta, se potu cascigá.

Sè sustinem lupta nostra morale si mai departe, sè nu renunciamu la drepturile noastre ce ni le prescrie natur'a si legea din vigore chiar, — si cu legea in mana, cu credintia neclintita in victoria' causei noastre, sè atacamu pe contrarii nostri cu tōta tari'a, cu tōta demnitatea poterei noastre morali!

Clerulu si poporulu din Bucovina.

I.

Fóia oficiala germana din Cernauti aduce in nr. seu 172. din 1 noemvre a. c. notiti'a, cumca venerabilulu consistoriu gr. or. alu Bucovinei, descriindu la petitiunile clerului pastoral respectivu „trist'a stare materiala a acestui cleru“, a facutu la c. r. guvernui „propunerea“, sè se amelioride salariul anualu alu pastorilor sufletesci de tote categoriele. Fóia guvernamentală specificandu apoi salariile acestea ale pretilor parochiali dupa cum le „propune“ consistoriul, finesce notiti'a in privint'a acésta cu urmatóriile cuvinete: „Dorim proponerilor acestor'a, cari i cu buna séma nu sunt nejustificavere, o placidare din partea ministeriului cătu se pote de mai intocma.“

La acésta urare de bine cam palida si numai cu diuumetate de gura a fóie oficiale, noi din partea publicului, cum am dice, mai competente, si permitemu a adauge urmatóriile reflexiuni. —

E scitu, că pre cătu principiale institu-

lui religiosu crestinescu, si a nume in sensu credintei „ortodoxe“ sunt conditiunea si fundamentalu salutel temporale si eterne ale credintosilor sei: pre atâtu administrarea si realisarea codicelui acestui institutu dumnedieesc intre — ómeni pe pamant, trebuie dupa natur'a acelu codice sublimu si sacru — a „Evangelului“ asisdere prin ómeni, dara prin atari ómeni si intru acelu modu sè se eserciedie, in cātu acestia sè fia in proportiune coresponditoria cu altitudinea, demnitatea si autoritatea principalor acelu institutu, déca e, ca scopurile lui cele salutarie si sublime sè se ajunga cu resultatulu ce elu ilu intentiunedia.

Purcede deci de aici, că ministrii acestui institutu si administratorii „Evangelului“ — preotii adeca sè se afla in o stare demna de nalt'a loru missiune, si astfelui sè urmedie in officiu loru conformu postulatelor necontestavere ale codicelui crestinescu, cari postulate la aretarim mai susu. — Aceste conditiuni cardinale pentru ministrii si administratorii institutului „evangelic“ depindu inşa — fiindu, cum diseram, si acesti barbati numai ómeni — depindu dicu, de la posibilitatea de a corespunde acelor postulate. Éra posibilitatea acésta o vor posiede-o ei — vorbim aice numai de barbati constatati de-já de capabili si demni pentru preotia — atunci cea, candum nu vor depinde ei de grigiele vietii materiale vulgare pentru subsistint'a loru si a familiei loru, si candum, ce totu acolo coincide, nu vor depinde ei, preotii, materialmente si formale de la comunitates si individii, inaintea căror'a au ei nu numai sè reprezentate in fapta principale si atributele institutului loru, dara cărei comunitati si căroru individi au ei missiunea, chiar inca sè li insusieșa acele principia, „virtuti si atribute „evangelice“ ale institutului căruia ei servescu.

Fiindu dara preotii, cum diseram, asisdere numai ómeni cu avantajele si slabitiunile acestora, dependinti'a materiale de la comunitatea incredintata pastorirei loru, pré usioru se poate capacitate pentru de a face concessiuni pasurilor si pasiunilor acelei comunitati séu singulilor individi spre stăbirea si detrimentulu, séu chiar si spre frustrarea soopului chiamarei si detoriei loru preotiesci.

Acestea aice pana acum dise, pare-ni-se că sunt adeverate, si pentru aceea de nime negavere. Sè imfrâmu deci acum cele dise la propunerea consistoriului bucovinéu pentru ameliorarea stării materiale a pretilor curatiali si parochiali.

Venerabilulu consistoriu constatidia — dupa cum ni spune fóia oficiala din Cernauti, respective afirma motivele petitiunilor clerului seu pentru ameliorarea séu imbunatatirea stării sale materiale, si dice, că acésta stare a clerului inferior e trista. Noi adaugem la acésta afirmare a venerabilului consistoriu, an-taiu: că starea materiale a clerului parochiale din Bucovina nu e trista numai pentru clerus atare, ci si pentru intréga comunitate bisericescă respectiva in Bucovina, cum si pentru biseric'a insa-si, si aceea, in tōte fazele si pulsele vietii sale elementale si sociale Mai dicem alu doliea apoi si aceea, că tristéti'a acésta comuna in eparchia Bucovinei provine esentialminte de la trist'a stare materiale a clerului; adaugem la acestea apoi alu treilea: că deploravitatea acésta universală si speciala nu datédia numai de ieri, alalta-ieri, ci de — multu, si mai cu séma de cătiva diecenii in cōce, si — apoi finim alu patrulea: că deploravera acésta stare in diocesa Bucovinei provine de la o numai putienu favorabil'a administrare a acestei diocese, adeca de la defectuoasa si anormala si ocaruiure.

Aceste ni facem de ocupatiune ale desfașurá in colonele acestui stimstu organu; si apoi ni vomu dà si parerea nostra, in ce chipu ar fi cu potintia de a se ameliora starea deploravera a stării a diecesei din Bucovina. Dar despre acésta vomu vorbi eu ocaziunea mai de aproape.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei represent. din 4 dec.

Dupa formatiunile indatinate, ministrul de invetiamantu Pauler presentă un proiectu de lege in privint'a instructiunei adultilor, care se va tipari si desbate la timpul seu. — Trecendu la ordinea dilei, s'a continuatu desbaterea generale a supr'a bugetului. Mai antaiu a vorbitu E. Simonyi continuandu si discursulu intreruptu in siedint'a de alaltaieri. Facendu căteva contemplatiuni a supr'a dării de parmentu, dovedesce că acăsta in Anglia face numai 8 procente, in Francia 14 procente, in Ungaria insa 30 de procente din venitul economilor; acăsta dare deci ar trebui micsiorata. Ministrul de finantă — dice Simonyi — a declarat că venitul de statu alu Ungariei s'a ureatu cu 30 de milioane; densulu întrăba că in care cassa de pastrare a pusă clu acăsta suma? — La fine dice că este necesar ca ministeriulu prezintă să se schimbe prin altul, căci numai astfelu se poate speră prosperarea terti si substerne propunere conformu careia camer'a să denegă regimului prezintă ori ce bugetu.

Ministrul de finantă Kerkápolyi si face observarile la discursulu lui Simonyi si se nisueșce a-i infrange argumintele. — Dupa Kerkápolyi mai vorbesce Al. Csanády pentru propunerea lui Simonyi, era J. Schwarz si S. Vucoviciu pentru votala separata subternutu de C. Ghiczy. — Fiindu dejă 3 ore, siedint'a se a redica, lasandu continuarea desbaterii pre siedint'a de manedi.

Siedint'a casei represent. din 5 dec.

In siedint'a de astadi presied. Somsich a presentat o petitiune a orasului Pesta, in care acesta si dă parerile referitorie la proiectul de lege pentru organizarea Capitalei. Se avisează comisiunui petitiunarie spre desbatere si reportare. — Fr. Böröncs interpela regimul dacă are cunoștința că in Camer'a romana din Bucuresci se desbate o lege, in care pasul Oituz se desemna de punctu de legare pentru drumurile de feru din Romania si Ardealu? Daca are cunoștința ilu întrăba, cum poate densulu să-si des invoarea la acăsta lege? Se va predă regimului.

C. Tisza doresce ca dupa desbaterea generala a supr'a bugetului să se desbată proiectul seu de resolutiune referitor la afacerea din cotoiu Nogradului. — J. Banó din contra propune ca numai dupa desbaterea specială a supr'a bugetului să se delibere proiectul de resolutiune. Acuma era să se facă votarea a supr'a acestor două propunerii, dar fiindu partid'a stanga in majoritate, 30 de insi din drépt'a ceru amenarea votării pre manedi. Dupa molcomirea sgomotului, escatu din acăsta amenare, se scăla Ign. Helfy pentru a sprijini proiectul de resolutiune alu colegului seu de principiu E. Simonyi, dovedindu cu multe argumente necesitatea primirii acelui.

A. Lazar declară că pana candu in Ardealu nu se vor introduce institutiunile parlamentarile, pana atunci ca Ardeleanu nu poate votă regimului nici unu bugetu. — J. Madarász plededia cu multu emfasu pentru pretensiunile „nobilis natum cehice“ si votădia pentru primirea proiectului lui Simonyi. — St. Patay protestedia contra lui Wahrmann (overu) că a numit pe Arpád de tatalu seu. „Tatalu Arpád“ e „tatalu nostru“ (alu magiarilor), dar nu alu lui Wahrmann!

Dr. Mileticiu substerne urmatoriu

Proiectu de resolutiune
in obiectul bugetului propus de guvernul pentru anul 1872.

Luandu in consideratiune că situatiunea de astadi in tieriile de din colo de Laita alu MSale in multe privintie nu corespunde conditiunilor cuprinse in art. de lege XII din anul 1867.

Luandu in consideratiune că fostulu dnu min. presedinte prin ingeranti'a sa in afaceri curate interne ale Cislaitaniei, nu numai s'a pus in contradicție cu dispusițiunea §-lui 27 alu acelui articolu XII, ci ni-a spusu patri'a reactiunei ce s'ar potă nasce din eventualitatilo de din colo de Laita;

Luandu in consideratiune că o atare reactiune si poate astă radimulu numai si numai in nemultamirea unei mari parti a poporului din tiera;

Luandu in consideratiune că ministrul presedinte in discursulu seu de peogramu n'a deschisu nici o perspectiva cumca guvernului ai fi plecatu a-si schimbă politic'a de pana acum;

Considerandu mai departe că situatiunea in Croatia si Slavonia nici de cătu nu este linisitoria; că acolo partea mai mare a popo-

tatiunei cu ocaziunea coloru din urma alegeri pentru dieta si-a dovedită nemultamirea cu starau do astadi a lucurilor, si că chiar politic'a guvernului ungurescu a fostu si este căs'a, că diet'a croato-slavona, in contra spiritului de constitutie, de repetite ori s'a prorogatu si nu se poate adună pentru de a regula causele interne ale tieri si de a restitu pacea internă;

Considerandu că si deslegarea cestiunii confinilor militari se pună in lucrare parte in modu absolutistic, parte prin influența guvernului ungurescu — intr'o directiune ce nu convine nici cu constitutiunea, nici cu drepturile si interesele poporului din confinia si ale Croatici si Slavoniei;

Considerandu trist'a situatiune in Transilvania, situatiunea pe care guvernul o poate sustine numai prin midilorea absolutismului si print' o astfelu de lege electorale, carea, băsata pe principia nedrepte, stă in aprign contrastul cu ideia de reprezentatiune a poporului; si că — majoritatea precumpenitoria a poportiunii, in facia cu politic'a guvernului — se indoiesce a tramite deputati la acăsta dieta, si spre aperarea legitimelor sale pretensiuni nu-si poate astă asilu de cătu in pasivitatea legală: cu unu cuventu că politic'a guvernului — dupa a nostra convictiune acolo merge, ca se impinge pre poporul romanu din cadrul constituționalismului;

Considerandu că acele popoare ale Ungariei cari nu apartină naționalității magiare parte aici in dieta prin deputati ai tieri, parte prin municipalități, sub durată periodelor acestei diete mai de multe ori si-an manifestată nemultamirea cu legea despre naționalitate, — Regimul totusi neluandu in socotintia acestei manifestatiuni, pana acumă n'a facutu chiar nimic'a pentru modificarea acelei legi; ba inca nu aplică nici acăsta lege in privint'a limbelor si implinirilor de posturi guvernării;

Considerandu in fine că, guvernul atâtul in causele externe, cătă si in cele interne urmăria si astfelu de sistoma, carea pe facia periclită ne dependintă a tieriilor de sub coroană santului Stefanu, periclită desvoltarea libera si constituțională, periclită pacea si bunastarea poporului guvernării de elu;

Din tōte aceste consideratiuni trebuindu a cunoșce că politic'a guvernului actualu nu dă nici o speranță pentru o desvoltare de viață de statu secură, — propunem:

Să enuncie Cas'a prin resolutiune că: spesiale preliminare pentru acoperirea trebuintelor pre anul 1872 nu se votădia acestui de facia guvernului.

Pesta in 5 dec. 1871.

Dr. Svet. Mileticiu m. p., Dr. Ios. Hodostiu m. p., Ant. Mocioni m. p., Al. Romanu m. p., Al. Mocioni m. p., Eug. Mocioni m. p., Dr. Nic. Maximoviciu m. p., George Mocioni m. p., V. Babesiu m. p., Laz. Jonescu m. p. —

Ne mai fiindu nimenea insinuatu la cuventu presiedintele enuncia desbaterea generală de încheiată. Mane vor mai vorbi Ghiczy si Simonyi ca propunatori. Areditare siedintie la 3 ore. —

Pesta, 8 decembrie.

(In caus'a comunelor romane din patruțul regescu contra sasilor) primiram din partea subsemnatilor domni representanți ai comunelor amintite urmatorile ordari:

Onorabila Redactiune!

Alaturat avem oneră a Vi tramite memorande de defendare ale scaunelor romanești „Seliste“ si „Talmaciul“, in dreptate contra naționalei sasesci si adeca:

1. Catra fostulu ministru de justitia, in care dovedim, că Romani nostri sunt omeni liberi si nu jobagii sasilor, si cerem excepțiune de la legile urbariali. Acăsta cerere s'a rezolvit dejă prin §-ulu 82 alu legii urbariali, care e subternuta spre sanctiunare. —

2. Un'a suplica pentru sistarea tuturor proceselor urbariali, intentate de catra naționalea sasăsoa a supr'a comunelor noastre, a cărei rezolvire după sanctiunea legei urbariali pe basa §-lui 82 o asteptăm. —

3. Catra ministru de interne, unde dovedim că scaunele noastre se tenu istorice si legalmente de fondulu regescu si cerem, ca la aducerea legei municipali pentru fondulu regescu să se incorporeze „de jure et lege“ scaunele noastre la acelu „fondu regescu.“

Acăsta lege va veni cătu de curendu sub peractare in dieta.

Deci Ve rogămu a sprigini in preînțitul DVostre diurnalui aceste cause de mare însemnatate in ceea ce atinge economia noastră naționale romana, si a le defendă cu glasu vîu in contra intrigii naționalei sasesci.*) Aceste cause taia adencu in reporturile de viață si avere a

*) Pentru defendarea cauzelor juste ale fratilor nostri colonele dinariului nostru totdeuna sunt deschise, — si credem că nimeni n'ar fi mai competitiv ca să ne informez in acăsta causa celebră a romanilor contra sasilor, — ca insesi domnii representanti, la a carora capacitate si bunavointia contăm. R e d.

tuturor romanilor din fondulu regiu, fiindu-si afora de tota indoială patriotică si naționale.

Mai alesu cestiunea a 3. facias de viitoră a legi municipale in fondulu regesou, carea va veni in seurtu timpu la ordinea dilei.

Mai facem u atenta pe onor. Redactiune, că ministeriulu a lasatu, ca mai antaiu universitatea sasăsca să facă proiectul de legea municipale, in care au votat sasi cu intenție urmatoriele puncte, ce agravează pe Romani, si adeca:

„Cetatea Sibiului si Brasovului trainite in congregatiunea municipială totu atâta deputati, cătă dăi comunele municipiului afora de cetate, si că in reprezentantele comunale numai barbati, carii sciu scrie si ceti, potu intra ca membri.“

Deci Ve rogămu a combate si aceste anomalii, in contra căroră deputati romani din universitatea sasăsca au datu votu separatu.

Cu distinsa stima am remas.

Dr. Borcea. Massimu.

Nou apel catra domnii juristi romani!

Tint'a tuturor sciintiilor este cunoșcerea adeverului, pentru că adeverul este ca leusulu spre dreptu, éra dreptul este piedestalul tuturor fericirilor; fericirea generală insa este scopul vietiei omenesci.

De aceste idei petrunsu m'am decisu pentru compunerea catalogului alfabetice al tuturor juristilor romani din Austro-Ungaria, prin acel'a dorindu a dă intelegerintă romane o carte din care se poate cunoșce: pana la ce numeru am ajunsu in tempulu presentu cu aoperatorii de dreptu, si in ce gradu tindeam a cunoșce adeverul! Mai departe am dorit a face lumei civilisate cunoșcutu, că noi romani carii abia de la 1848 in căci am ajunsu a potă se ocupă mai liberu de sciintia si de cunoșcerea adeverului, nu stămu in acăsta privind asia de reu precum i-a placut anglinui Blohme a ne descrie, dicendu că nu avem 10 juristi in totu sinulu naționalei noastre.

Candu am facutu apelul meu catra juristi romani, apelul ce s'a publicat in totu diurnalele romane, ba si in cele magiare, me maguliamu cu speranța, că voi fi sprințit de toti juristi romani foră diferenția de coloare politică. — Catalogulu meu, nu aro nemic'a cu politic'a, precum — ca oficialu, nu am nici eu; acel'a nu este nici „activista“, nici „passivistu“, — deca mi este permis u me servi de epitetele moderne intre unele si aitele diurnale romane, — ci este mai antaiu de tōte o carte statistica, curata romana, si pentru folosulu unui scopu romanic.

Ca atare cutediasem a priori a contă la sprinținu caldurosul alu tuturor romanilor juristi, căroru, precum sum convinsu, foră deslinire li place a se luptă pentru adeveru si dreptate, intocmai ca si Horati si Curiatii pentru invingerea patriei lor. Dar — dorere, pana en datulu de astadi forte putieni si din pre putine locuri nu au onorat cu datele ce li recerusemu! Transilvania, eu exceptiunea Fogarasiului, Sabesului-sasescu, 3 de la Orastia, 2 de la Monora si unul de la pretoriu siculică, a remas presta totu in passivitate; de la Comlosiu, Zilau, Borosiu-Ineu, Sigetulu-Marmatiei, Seleusiu, (Nagyszöllös), Beiusu, Baia Mare, Pesta, mi-an venit u ore căteva insinuari; dar — unde sunt comitatele Bihorului, Aradului, Timisului, Torontalului, Bichișului, Carașului, Cianadului, Satumarului Marmatiei si altele de prin Udgaria, unde este Transilvania si Bucovina, ba unde sunt juristi romani din Austro-Ungaria cari au emigrat preste Carpati, cautandu-si acolo campu de ocpatiune, — unde sunt ei, de nu vor să auda vocea provocătoare a unui romanic ce li cere unu servitul naționalu, celu mai simplu si esențial, ce poate să fie! Nu potu cuprinđu acăsta nepasare si passivitate; au nici scătu si fratilor, ca nu in tōte treburile, si că numai in forte putiene este folosită, passivitatea? Séu dora vi e grătie a ve aretă lumii că suntem juristi, aoperatori si dreptatei si adeverului? Séu dora ve temeti de adeveru, ve temeti că ne va compromite? Dar — so otitive ce ascunderea lui omora! Temetoriul de adeveru, nu cunoșce adeverul; cine fugi si se ascunde de adeveru, nu are dreptate, si cine nu are dreptate, nu caciagă!

Deci dara, domniloru si fratilor juristi romani de prin toto unghirile Austro-Ungarisi, prolongindu eu terminulu de insinuare la catalogulu meu alfabeticu, pana la ultim'a decembrie 1871, ve rogu de nou pentru sprințirea intre-

prinderi mela prin tramitera de date si insinuatiuni!

Abrudu, in 26/11 novembrie 1871.

Basilin Basiota.

Aradu, 4 decembrie n. 1871.

Alegerile reprezentantilor municipali in comitatul Aradului, forțate prin intrigă, corupție si agitații de ale stepanitorilor magiari.

(P.) Sperantile nutrite de intelegerintă noastră, si preste totu nisunile Reuniunii politice-naționale a tuturor Romanilor din comitatul Aradului, — ca la alegerile nouilor reprezentanți municipali, pretotindenia să reea numai romani său celu putinu majoritatea absolută, — pre langa tota cea mai zelosa si energetică luptă a intelegerintei noastre naționale, — dar in butulu celor mai corumtorie, scandalose si condenabile apucaturi din partea antagonistilor nostri naționali, — dorere nu se potura realiză.

A descrie in detaliu blasphematiile contrariilor, prin cari li succese pre multi slabii de angeru dintre poporenii nostri a-ii corumpe si seduce, spre a-ii trage in partea lor: Vi marturisescu sinceru că, de ocamdata mi-e este absolutu imposibil; dar fiindu că alegerile pretotindenia in comitatul numai romani si de la alegerele noastre naționale a-ii adu se vor termina, si pana ce vomu si pozitivu informati despre ulteriorul rezultatul alu acestora, — nu voi intrebasă a face unu reportu cătu mai fideli si exactu, a nume despre blasphematiile manunte si mari, de cari domnii nostri stepanitori si cu pretinși nostri frati compatrioti magiari si prin instrumentele loru miserabile-gidanești, — s'au folositu d'a paraliză intelegerintă noastră.

Cu tote insa, că corifeii contrariilor nostri in ruptul capului au amagitu pe alegorii cu bani (probabilmente din asia numitulu fondu secretu dispusetiunala!) cu beatura, promisiuni false si felu de felu de amenințari intimidatorie, — totusi si de mirare că alegerile asia dicendu eane-canesc — au sucesu destul de favorabilu, intru cătu in unele locuri romani au reesit in majoritate absolută, in altele se alosora numai romani; totusi propriațea facia de precupenția poporatiunii din comitatul este in defavorul partitei naționale.

Abstragendu apoi de la acăsta dorerosa impregiurare, trebuu să accentuam cu parere de reu, că multi dintre cei mai zelosi si resoluți, dar totu o data independinti barbati ai nostru nu sunt alesi, pana candu mare parte dintr-o domnii magiari so alesera căte de duone si mai multe ori in multe locuri!!

Difariul magiaru Aföld, comunicandu lectorilor sei acestu rezultatul de alegori, 'si sprima bucuria, că unii zelosi si energiosi barbati din partit'a naționale nu potu reesi; buna ora pre resolutulu si oposiționalulu nostru confrate dlu Joane Moldovanu, notariu comunal din Siria (Világos, ilu poreclira cu grosolanul limbagiu alu loru de „magyarfal“ român jegyző (adeca notariu romanu mancaitoru de unguri,) despre a carui cadere li ride inim'a!

Asemenea 'si versara veninulu compatriotii nostri de la Aföld a supr'a unor bravi intelegerinti romani, carii nu pregetara ca amplioati comitatensi a tienă conferintă naționale si a svatui poporulu alegorii romani, ca să nu se lese sedusu si amagitu de a-si dă votul străinilor, — ei refusandu cu demnitate tote ce i se imbă din partea antagonistilor să aléga numai romani, cari sciu unde ilu dore si vor luptă pentru binele si salvarea interesului naționalu.

Ni s'a siopită, că omnipotentii stepanitori porta in evidență pre toti aici intelegerinti, carii ca diregatori său — aspiranti la vre unu postu (sic!) au avută cutesantia a luă parte la miscamintele electorale contrarie intențiunilor magiarezii. —

Multi dintre acesti barbati, buna ora cum este dlu Joane Luca, jurasorele din Agris, apoi si altii — ale caroră nunsu nu e consultu a aminti — sunt dejă denunțati cu epitetul de „oláh lázító“ (agitatori romani,) si recomandati inaltului regim magiaru ca periculosi: scopurilor sale sublime.

Apoi mai indoiesca - se cinea despre simulantele si diavolescile intențiuni de fracie, egalitate si dreptate a compatriotilor noștri magiari, carii cuprinsi de fiori si de frică „muscalilor“ nici in butulu crisei si evenimentelor amenințatorie nu se potu moderă

si conținut de ne apesă cătu de cumplitu, demoralisandu si corunpendu-ni -- poporul pana la extremitate!

La revedere.

Aradu, 8 dec. 1971.

Parintelele protopresbiteru alu *Hastigiu*, dlu *Constantin Gruicu*, din caușa adunelor betranetie, simtindu-se impedeceatu intru conducerea trebiloru orotopresbiterali -- oficiose, si-a datu resignatiunea conditiunata! Il. Sa dlu eppu si Venerab. Consistoriu dicee sau primindu resignatiunea pe langa esprimerea recunoșciintei SSale pentru indelungatate servita si activitatea desvoltata in folosulu bisericei si scolei, -- in locul dsale, de administratoru pana la deplinirea definitiva a protopresviteratului -- pe calea prescrisa, a denumită pre dlu *Trifu Siepetianu* parochu si asesoru consistorialu din *Chiseteu*. -- Plenulu consistoriului e convocatu pe 13/25 dec. a. c. P.

Aradu, 3 decembrie 1871.

(Totu despre alegerile municipali.) Föia' locale „Alföld”, in nrulu 277 intre varietati publica si resultatulu alegerii membrilor comitetului comitatensu din cerculu alegatoriu Covasintiu, in care dice ca: s'au alesu Il. sa dlu eppu Aradanu Procopiu Ivasiucovicu, Marianu Moneranu, Reicher Béla, Irics Béla si Szalay Antal, adeca 2 romani si 3 magari.

Ce au condusu pe alegatorii curatul romani Covasintieni la o asta alegere daunosa, e unu ce nescunoscute, dar dorerosu! ca o comună ca Covasintiu -- care dupa Pecica, Vilagosiu, Socodoru, ocupa locul primu in comitatul -- face o alegere atât de nemultamitoriu pentru romani, si contraria intereselor noastre comune.

Nu putem dice nemicu alt'a la actul acestu dorerosu si daunosu pentru noi decât multiamita si recunoscinta publica domnilor cuanductori din Covasintiu, si desclinitu alorudoi domnii presti cu brane rosii preeum si domnului notariu de acolo, care e romanu, pentru bun'a conduceere.

Toemai acum primiramu la cunoștinția alegerea din cerculu Socodoru, unde s'au alesu cu votu unanima: d. Lazaru Ionescu advacatu in Aradu, d. Demetriu Borsia advacatu in Aradu, d. Josifu Goldisiu protodisconu in Aradu, d. Teodoru Serbu protonotariu comitatensu in Aradu, d. Vasiliu Paguba protojude in Aradu, d. Grigoriu Venter advacatu in Aradu, d. Petru Chirita preotu in Socodoru si d. Jona Suciu notariu in Socodoru, toti romani, toti fiii națiunii.

Invetiati frati si domni din Covasintiu Solidaritate!

Draganescu.

Sanu-Nicolaulu-mare, 4 dec. 1871.

(Inceputulu si prorogarea actului de despartire.) Desi doriamu din inima a poté anunca marcului publicu cetitoriu alu acestui pretinutu dñariu, ca actulu de despartire de catra ierarchia serba si-a ajunsu fericit'a solutiune: totusi si de asta data sum necesitatu a aminti numai atât'a, ca pote chiaru amenuarea actului va nasco dorit'a-si solutiune. Nutrindu acesta sperantia, vomu atinge numai pre scurtu cele petrecute. In 1. decembre a. c. s'au int'unitu membrii ambelor comisiuni delegatiunali in personele lor: Theophanu Zsivkovits si G. Dimitrievits din partea serba; er din partea nostra dd. V. Bogdanu, M. Buneiu si G. Gataiantu; in fine dia partea consistoriului protopopu V. Sierbanu. Nainte de tóte comisiunile se constituira alegendu-si de presedinte pre dlu Th. Zsivkovits si de notariu pe dd. G. Dimitrievits si M. Buneiu. Dupa acestea continde se petițiunea romanilor, in carea au cerutu despartirea de catra ierarchia serba si annessarea la metropoli'a romana națiunale, dlu G. Nikolits dechiria in numele serbilor, ca acestia si-au formalatu unu ultimatum in caușa de despartire, de la care nu vor cede nicio „iota”; dorescu insa nainte de tóte a scîi pretensiunea romanilor, fiindu ca ei au cerutu despartire!

La acesta provocare respunse dlu V. Bogdanu, ca romanii n'au nici o propunere formulata in privint'a acest'a, sunt inea plecati a se dimite cu serbii la pertracări si a pactă cu densii, déca ni vor presenta atinsulu ultimatum pentru orientare; serbii insa remasera constanti pe langa propunerea loru de mai nainte, pre carea romanii neacceptand'o, dlu M. Buneiu propuse a pasă intru tóte conformu „Invoielei” si a incepe numai decâtua conscrierea, carea ne va regula intru tóte; daru serbii nu voia a

scîi utmic'a de conscriere, si dechiarara solemnul, ca nu se va prezenta nici unul la conscriere. Romanii obseavandu acesta cerbicu si capriciu, la propunerea dlu Bogdanu dechiarara, ca li primescu propunerea, si in scurtu timpu li vor prezenta proiectul pretinsu. In urmarea acestei invoiri reciproce, comisiunea suspinde sedint'a pe dñu' urmatória, avendu partile d'a pactă sub acelu restimpu, si d'a anunciat resultatulu pertracărilor comisiunii pentru ulterior'a accomodare si procedere. Este de multa insemnatate a scîi: ca serbii o spusera din capulu locului -- si chiar acest'a este caracteristic'a tienutelor loru -- ca biserica nu o lasa o data cu capulu, affirmandu, ca la cladirile ei, mai multu au contribuitu serbii decât romanii, si astfelii nici de cătu nu pote să cada in manile majoritatii! Se intielege ca atari afirmatiuni nu potu trece de arguminte, ajunge insa a scîi, ca déca dorești impacatiune cu cei mai tari -- bateru numai per abusum -- cauta se te conformi bateru in cătu-va si dorintie loru? Astfelii s'a intemplatu, ca romanii fecera urmatoriul ofertu forte justu: diumatate din tóte realitatile, din pretensiuni si detorii, er pentru biserica 30,000fl. ca desdaunare; serbii promisere insa numai 14.000 fl. si diumatate din sesiuni -- escipendu 1 1/2 a protopopului -- si cele lalta totu cam dupa proportiunea acesta. Dupa mai multe dispute si licitări romanii tecera final'a propunere: seu 24 mii fl. si diumatate din tóte cele mai susu amintite, seu primescu biserica, diumatate din realitate, pretensiuni, detorii si solvescu serbilor 20,000 fl. Serbii perseverandu pe langa premissiunea d'antaiu -- cu exceptiunea sumei pentru biserica pe carea o urcara de la 14 la 17 mii fl. -- impacatiunea n'a succesu. Astfelii era se încheia si protocolulu, dar comisiunea serba aducendu nainte, ca serbii sunt plecati dejă a ceda biserica romanilor pe langa conditiuni acceptabili, si totu de o data si-au expresu dorint'a ca ar fi intru interesulu causei si alu partilor a nu rupe inca firului impacatiunei. Comisiunea nostra consenti eu acesta propunere si se decide in deplin accordu a avisă partile despre acest'a, si a le provocă, ca alegendu din sinulu loru 2 comisiuni, se faca o conscriere exacta a romanilor si serbilor gr. or. precum si despre aceea, ca se intielegă pentru realizarea impacatiunei. Totu in sensulu acesta sunt avisate a lucra comuniile mestecate Cianadu si Saravola Comisiunile era si vor intrui in lun'a lui ianuaru 1872.

Pana atunci provocam pre romanii nostri la activitate! Romanii din comunitatea nostra decisora, ca déca nici atunci nu se vor poté impacă cu serbii, numai decât se vor apucă de procesu; caici doroset cu orice pretiu se scape de sub tutela ierarchiei serbocei, care totudeuna ni-a fostu mastera.

Să ni ajute Ddieu!

De pre matulu Berzavei, in Carasiu, in 5 decembrie 1871.

(Cu privire la alegerile municipali) contrarii nostri naționali lucra din tóte puterile pentru ca se nu reesimu spre a mi alege adeverati representanti ai poporului romanu, si pentru realizarea acestorui intentiuni condamnable la initiativa domnilor de la putere s'au si tenu vre-o dñu' conferintie premergetorie in Bocsa montana, unde s'a adoptatu principiul: ca numai acei individi se alegra de membri, cari se tenu de partid'a Deachiana.

Acestui principiu unii domni fosti presenti, n'au voit u se supune, din care causa au convocatu ei singuri o alta conferintia in Vassova, unde la convocarea si indemnarea bravului preotu de acolo, Vasiliu Nemoianu, era adunat unu numeru frumosu de poporu, care dupa o consultare seriosa au decisu a candida si a vota pentru acesti domni: Stefanu Antonescu protojude, Alessandru Hosu advacatu, Basiliu Nemoianu preotu localu, Nicolau Panaiotu comerciant, Joane Marcu dociute si Dimitriu Mustatia notariu communalu.

Speram cu totii, ca bravii alegtori din tóte 3 comunele, statornici fiindu, nu se vor lasa a fi sedusi de agitatiunile contrarilor, ci vor vota pentru barbatii loru de incredere si vor dă dovedi despre adeveratulu loru simtii naționalu si statornicu.

Unu alegotoriu.

Pecica-romana, in 2 decem. 1871.

(Alegorile municipali, -- unu conductoriu bunu face totu satulu bunu.) Intemplantu se la noi alegerea membrilor comitetului co-

mitatense in 30 noveimbre si in 1. decembre, credem ca facem mare placere si servitul onoratului publicu romanu, candu descriem resultatulu alegorii din acesta comuna, carea e cea mai impopulata in comitatulu Aradului.

Pecica-rom. singura avu de a alege in dñe grupe cu totul 14 membri in comitetul comitatensu. -- Grupa I. a alesu 7 membri, in personale lor: Joane Ardeleanu, Joane Eftimie, Vasiliu Tereteanu, Joane Loncieriu, Georgiu Oradaunu, Florea Dragosiu si Rista Munceriantu. -- In grup'a II-a era 7, in personale lor: Georgiu Gebelesiu, Georgiu Petroviciu, Stefanu Tamasdanu, Arsa Barbu, Viştentie Ciorogariu, Gregoriu Tereteanu si Mitru Jugu, toti romani din locu.

Acesta alegero favorabile partidei noastre naționale cu totu dreptulu o atribuimus si me ritulu zelosului si neobositului nostru anteluptatoru -- domnului Nicolau Philimonu, notariu primariu, caruia avemu de a-i multiam si edificarea scolei a III-a de nou insintiate in comuna nostra, nu altecum si inoarea scolei cu 2 clase de langa biserica, -- ce era in ruinare!

Faptele si meritele dlu Philimonu ca prototomariu comitatulu sub fia-iertatulu comite supremu Georgiu Popa, credem ca sunt cunoscute romanilor.

D. Philimonu venindu la Pecica de notariu pr. de locu a deschis colecta pentru templa bisericei noastre, donandu spre scopulu acesta 50 fl. v. a. Fundatiunea scolara prin energi'a Dsale din dia in dia cresee si se sporesce.

Aceste sunt fapte inplinite, pentru cari primescu recunoscinti'a nostra cordiala, -- dorindu-i de la Ddieu inca multa potere de activitate, de la a caruia intielegiunea speram si a acceptam inca multe intreprinderi folositorie spre binile si naintarea poporului nostru.

Dee Dumnedieu ca in tóte comunele romane se avemu astfelii de barbati devotati binelui comunitat!

Mai multi alegotori.

Curticiu, 1 decembrie.

(Alegerea representantilor municipali) in cerculu Curticiu improunatul cu Macău, s'a intemplatu ieri la cas'a comunele din locu, si adeca si deplin'a victoria a partidei nationale fiindu alesu DD: Joane Mădinu, notariu in Macău, -- Giorgiu Bragea, parochu in Macău, -- Joane Moldovanu, proprietariu in Simandu, Demetru Tamașdanu, proprie in Curticiu, -- si Georgiu Ispravnicu, invetitoru in Curticiu. Toti romani de caracteru si intieleginti. E de insemnatu inca si aceea, ca partid'a naționala a fostu candidatul si pre notariul comunele din Curticiu Petru Buday, iusa dominalui agitandu in favorea contrarilor nostri, a fostu stersu din lista, si in locul seu s'a, alesu dlu Ispravnicu, si asia *ispravindu* actul alegorii cu deplina victoria, totu de o data am datu si o buna lectiune celor ce umbila in dñe luntri, cari de regula o patiesc ca dlu Buday.

Unu alegotoriu.

Varietati.

(Necrologu.) Cunoscutulu barbatu zelosu pentru causele naționale, Jova Popoviciu, cavaleriu alu ordinului papale St. Gregorius, unul dintre cei d'antaiu cetăieni si comercianti romani din Lugosiu, a reposat in 28-lea novembrie fiindu in etate de 77 ani. Fiul tierin'a usiora. --

= (Alegorile representantilor municipali) in cotulu Aradului an reesitu cam reu, a nume ni se scrie ca in cele mai multe cercuri, unde pana acumua membrii comitetului comitatensu toti erau romani adeverati, -- acuma nici unul nu se alesa, el au reesitu numai magarii si magiaronii.

= (Din comitatulu Temisilubu) inca am primi unele date pozitive in privint'a alegorilor municipali. A nume in cerculu Chiseteu s'au alesu: DD. Georgiu Berariu, jurasoru, -- Trifonu Siepetianu, preotu, -- Dionisiu Cadariu, notariu, -- si Georgiu Petroviciu, preotu, -- toti romani candidati de partid'a naționale. In acesta privintia merita tóta laud'a intieleginti'a romana de acolo, care a sciutu se conduca poporul spre bine, dar asemenea e de lauda si poporul care asculta de conducatorii se-i cei probi si binevoitori pentru națiune. In cerculu Brezovatu insa din caușa nepasarei alegorilor romani cu preotii si invetitorii loru in frunte, machinatiunile contrarilor nostri au invinsu, caici afara de dlu Julius Munteanu, toti ceialalti representanti sunt straini. Asemenea sciri triste si sosești si din cerculu Crăciunetcu etc.

= (Pentru fondulu teatrului național,) dlu Emiliu Savoia, junele patriotu romanu ce de mai multi ani petrece la Grand in Belgia, dilele acestei tramise catra dlu Babesiu a dușa rata d. 400 franci pre an. 1872 din cele 2000 fl. ce precum am reportat si noi la timpul seu, s'a ingagiatu a respunde in restimpu de cinci ani. Cass'a teatrului este totu sub ingrijirea dlu J. Vulcanu, căruia s'au transpusu indata si acesti 400 de franci.

= (O depesia intardata.) Romanii din Banatu-Comlosiu alegendu pre dlu V. Babesiu de reprezentante municipale, in 3-lea l. c. la 5 ore i-au telegrafat roganandu-se mărga diosu pe mane-di in 4-lea l. c. la statuinea calii ferate, unde-lu asculta ceialalti representanti spre a merge in prelunga la congregatiunea comitatensu. Acesta depesia a sositu aici in Peata in 3-lea l. c. la 5 ore 42 minute, biourula telegrafică insa a aflatu cu cale s'o inmanuedie dlu Babesiu abia mane-di, intre 9-10 ore, candu adeea s'a fostu dusu trenulu cu care ar fi potutu pleca dlu Babesiu.

= (Resbelulu franco-teutonicu.) Fascicululu a IV. din „Resbelulu franco-teutonicu”, care apare in editur'a nostra dimpreuna cu tabloului, care reprezinta Parisulu, se tramite acum stimatilor nostri abonenti. Impregurari independinti de noi au produs intardarea aparitiuni a acestei intreprinderi literari. Autorulu de pana acum, dlu A. Bujorul s'a retras de la edarea opului si eu am fostu silitu a me adresá la diferite persoane rogandu-le concursulu loru, pentru a indeplini cu demnitate oper'a intreprinsa. Acum mi a succesu a acuia pre dlu Victoru Turtureanu, care n'a pus la disputa concursulu seu si am dispusu ca in viitoru se apara opulu cu acuratetia. Preste putienu va apare fascicululu alu V. si cele urmatore in timpul celu mai scurtu posibile.

Ni-au venit la cunoștinția, cumca cu deosebire in Romania s'a facutu multe prenumeratiuni pre la agenti, cari foră a fi indreptati din partea nostra au incasat si bani. In interesulu netericitilor francezi, caror'a este destinatul totu venitul curatul, in interesulu publicului abonat si alu nostru reciprocu vinu a rogă pre toti acei domni, cari au abonat la cineva, a-ne inunscinti si in terminulu celu mai scurtu despre agentii la cari au abonat, despre sumele solvite si exemplarele subscrise alaturandu-ne eventualmente cuitantiele pentru a avea la mana documentele necesarie pentru a potea face pasii de lipsa contra acelor, cari au comis fraud'a. Noi din parte-ne vomu face tóte cele posibile, ca publicul, in catu nista in potere, sa nu sufere.

Atragemu deci atentiu la publicu romanu a supr'a acestui incidente, care noua ni-a causat daune nereparabile si facandu-a cesta amara experientia sistamului ori-cui dreptulu de a primi in numele nostru prenumeratiuni, rogandu pre on. publ. a se adresá in acesta privintia de-a dreptulu numai la noi.

Rogam pre tóte foile naționale romane a incunoscinti si pre publicu despre aceste spri a se feri de acei fraudulenti.

Gratiu, 3 decembrie 1871.

Paulu Cieslaru.

= (Unu preotu care nu si cunobece chiamarea sa.) In dilele trecute preotul din comuna Dumbrava mergendu năptea da la cele spiritușoare, perdu epatrachirulu si in diu'a viitorie la aflatul o femeia si i'a dusu acasa. Nu multu dupa acesta umblandu prin comuna dupa biru, atâtă bău cătu nu se potă duce a casa, numai se pusa si paușă de la 1 ora d. m. pana la 5 pe marginea drumului pana candu veni servitorulu si cu sotii respectivului de-lu desteptrala din somnul celu de moarte, si ilu dusera pe mani in localitatea scolei unde a remas pana la 12 ore năptea candu a venit unu poporénu alu seu de la dusu acasa cu trasur'a. -- Am dori ca cinstisitul parinte se mai lase de cele spiritușoare si se caute de cele -- spirituale, caici acesta si chiemarea sa.

= (Literariu.) Catra P. T. Domnii Abonanti la opulu: „Nunta Pompliu” tradusa de Mihailu Velceanu parochu gr. or. si emeritul profesor de teologia. Cuprinsulu opului acestuia s'a inscris in „Albina” nr. 52 a. c. Pana acum sunt deja tiparite 8 cōle, celelalte patru cōle restante se vor tipari cătu de curențu. -- Pretilu unui exemplar este unu flor. v. a. de la 10 exemplare se dă unul rabat. Domnii abonanti, carii prenumera 1-2 exemplare vor primi opulu tiparit prin receptoare postala (Nachnahme,) er carii prenumera preste 10 exemplare se aiba bunatate dupa in-

casarea baniloru a-mi tramite pretiulu prin a-signatiune postala (Post Anweisung.)

++ (Balu naționalu) Tenerimea romana din Buda-Pesta in adunarea sa din 7 dec. n. a decis a aranjă si estu-timpu unu balu, alegerdu totu o data spre acestu scopu una comitetu arangiatorin de 11 insi, in personele dloru G. Serbu, Tr. Popescu, N. Ghelesianu, G. Mihalyi, J. Becineaga, T. Nedelcu, I. M. Rosiu, G. Zavoianu, G. Vuia, A. Popescu si G. Rudeu. — Venitulu curat se va impari egalu intre fondulu societăti „Petru Maior” si celu alu academiei romane de drepturi. Succesu bunu! —

PROTOCOLULU

uatu in Leucusiesci in 17, 18 si 19 augustu 1871 st. v. cu ocașunea tinerii conferintie invetiatori din inspectoratul Leucusiescilor, fiindu de facia toti invetiatorii din inspectoratul in st'a biserică, unde domnului parochu si inspectore scolaru Adamu Rosa, dupa chiamarea spiritului santi, rosti o cuventare de deschidere acomodata — despre scopulu adunarii, insemnataea conferintielor, si provocandu pre dnii invetiatori a alege locul tinerii sedintelor precum si una presiedinte si una notariu conferentialu; dupa care invetiatorii se intilnesera a tiené sedintele in localitatea scolei, si alesera cu unanimitate — de presiedinte pre invetiatoriul din Rachita Joane Blidariu, er de notariu pre invetiatoriul din Fadimacu Georgiu Jonutiescu; dupa care s'a inceputu:

Siedint'a I. in 17 augustu de la 10—12 ore deminétia.

1. Ce are de a face invetiatoriul cu elevul candu intra mai antaiu in scol'a?

Din propri'a esperintia a invetiatorilor s'a afatu, ca cu pruncul incepatoriu nu trebuie invetiatoriul se proceda de locu la prelectiuni, ci lasatu in liber'a lui voia celu putieni siepte dile, pana ce se va cunoase bine cu bateti din scola, si pana ce in cătuva 'si va planata si ceva dragoste in inim'a s'a din discursele invetiatoriului, si diferitele vorbe cu elu tenuite. Apoi numai dupa acestea, a procede cu elevul incepatoriu, la prelectiune amesurata fierei lui, dupa metodulu intuitivu.

2. Ce obiect de invetiamantu, are invetiatoriul a propune incepatorilor prunci mai antaiu?

Luandu-se la desbatere, s'a afatu din partea tuturor invetiatorilor, cumca: ou elevi incepatori, invetiatoriul se proceda totu o data cu rogationile la cunoascerea si scrierea literilor mutatorie si numerarea.

Siedint'a a II-a in 17 augustu de la 3—5 ore dupa mediasi

3. Cum mai rapede ar poté invetiatoriul procede cu elevul la cetirea scrisa?

Ca mai rapede se merge cu elevul in cetirea scrisa, s'a afatu din esperintia a procede de dupa metodulu intuitivu, incependum cu elevul de la cunoascerea literilor sunante si dupa intipuirea loru in minte a formă cuvintelor in ele; la care s'a si facutu in praca diferite prooe cu prunci, in present'a invetiatorilor conferentiali.

4. Cum trebuie invetiatoriul se propuna elevilor in scola literile mutatorie si in ce randu?

Ca elevul se poate in mai scurtu timpu ceti dupa cunoascerea sunantelor, se i se propuna literile mute, cate una si doue, totu dupa metodulu intuitivu, incependum de la literile n, m, l, r, si facendu din ele cu sunantele cuvintelor s. a.

5. Fiindu ca si incepatoriu are invetiatoriul a procede cu trei obiecte de o data: cu cetirea scrisa etc. (a se vedé punctulu alu 2) asia dara cum trebuie invetiatoriul a invetiat pre elevu numerarea?

Ca elevul mai usioru se poate invetiá numerarea, invetiatoriul are de a procede mai antaiu de la unitati, aretandu elevuloi, prin trasuri si cugle, prin machina de computu, facendu-lu mai pe urma cunoasutu si cu cifra din care se cuprindu unitatile s. a.

6. Cu privire la cerculariul Venerabilului Senatu scolaru de sub nr. 228, ce parere au invetiatorii facia de cartile scolare, si anumiti: „Cartea de cetire” a domnului Popescu, „Tabelele de parete” a domnului Varuna si Rosiu, „Catechismul sanatatii” si „Catechismul antropologiei” a domnului Dr. Pavel Vasiciu?

Dupa o consultare serioasa, s'a decis cu unanimitate: ca cartile de sub cestiune se se propuna in scola fora nici o indoiala; declarandu totu o data: ca cartea domnului Popescu e mai coresponditora progresului de către a domnului Boiu. Afara de a ea, invetiatorii in consultarile loru au aflatu ca dupa sunarea punctului alu 8 lea din §-ulu 26 alu „Organisarii provisori a invetiamantului naționalu confesionalu”, in Metropolia nostra s'a decis a se propune elevilor si astfelui de obiecte de invetiamantu, cari pana acumu nu au venit la cunoascinta invetiatorilor ca ar fi edate ca studiu de atare autoru, in a caror' necesitate invetiamantul e impededat, si anumitu din punctulu mentionat de sub literile:

g) „Geograf'a si Istoria tierei noastre cu privire la romani, precum si globulu pamantului, map'a Europei si a Ungariei in limb'a romana.”

h) „Ceva din Geograf'a si Istoria universala.”

i) Elementele de Fisica si Istoria naturala.”

n) „Gimnastic'a si exercitiul militaru,” din care causa invetiatorii se se adreseze catra Venerabilului senatu scolaru, pentru medilocirea edarii acestoru opsiore scolare.

Siedint'a a III-a in 18 augustu de la 8—12 ore deminétia.

7. Ce are invetiatoriul de a propune elevilor in instruirea invetiamantului mai de parte?

Dupa ce elevulu a invetiatu dupa metodus intuitivu cetirea scrisa si tiparita cu litere mutatorie, are a urmă la tablele de parete, Abecedariul, Legendarele, in randul claselor loru, de la numerarea si calculatiunea simpla are de a procede la calculatiunea mai compusa.

8. Ce observari facu invetiatorii in caus'a frequentarii scolei de elevi, din cele esperiate in prelegerile de pana acum?

In totu cerculu scolasticu, frequentarea scolei a fostu forte neregulata; din care causa nu poate inainta invetiamantul. Dlu inspectoru scolaru si cu invetiatorii si-au datu cea mai mare truda pentru dolaturarea acestei negligari; dar fiindu ca cea mai mare parte din poporatiunea noastră, a ca baiatul abea scapatu din fasic, pre carele trebuie se lu spoli si pepteni prin fôrtia si totu si putienu sporiu se efectuesc; inca in conferint'a din anulu trecutu tienuta in Belintiu in 16 sept. in siedint'a a III-a au fostu conclusatu invetiatorii ca din partea autoritatii bisericesci se se introduca astfelui de indatorire: ca fie-care individu, carele voiesc a se casatori se nu capete licentia spre acelu scopu pana candu nu va documenta prin unu testemoniu, ca scie celu putienu ceti si serie; — si in casu de nescintia, sa fia silitu a solvi ceva multa banala pe sem'a fondului scolaru.

Iosa acestu obiectu de mare insemnata, pana acumu din partea autoritatii bisericesci nu s'a luat in consideratiune. Totusi invetiatorii sunt de acela firma sperantia, cumca: pe viitoru acestu obiectu importante va fi considerat. Afora de aceea invetiatorii se dechiaru cu unanimitate, cumca: in totu scolarele, mai in totu comunale ne fiindu spriginti din partea preotiei, ar fi de dorit u Venerabilului senatu scolaru se faca pe calea sa dispusetiune si in caus'a acest'a. In fine totu in estu modu se se introduca si comitatele parochiale, sciindu-se de siguru ca invetiatorii aterna de la acelea, dar nu ele de la invetiatori, prin urmare invetiatorii sunt de presentu cai mai slabii membri executatori in caus'a acest'a.

Siedint'a a IV-a in 18 augustu de la 3—6 ore dupa amediadi.

9. Dupa sunarea cerculariului Venerabilului senatu scolaru de sub nr. 228, ce pareri au invetiatorii despre tienerea unei conferintie generale?

Lips'a tienierii conferintiei generale s'a constatatu de catra toti invetiatorii, deca la acea intreprindere li s'ar rebonifică pesele necessarie; era timpulu intrunirii se lasa a-lu prefige Venerabilului Senatu scolaru, inca locul intrunirii s'a decisu de catra toti invetiatorii Aradului.

10. Lips'a unei reunioni generale in sensulu cerculariului Venerabilului Senatu scolaru de sub nr. 228 punctulu alu 3-lea?

S'a imbracisatu cu tota ardore a partea tuturor invetiatorilor; s'a lasatu inca spre disponerea modalitatii Venerabilului Senatu scolaru.

11. Ce ougetari si au datu invetiatorii in privint'a feriilor scolare?

Invetiatorii au aflatu de bine, cumca: tempulu frequentarii scolei, decisu prin articululu de lege XXXVIII, din an. 1868 si §-lu 35 din organizarea provisoria a se frequentă scol'a in continuu de la 1 oct. pana cu inceputul lui in iunie lui iunie, iera in timpulu de ferie se repetă e'evi in fie-care sambata, si in ajunul fie-carei serbatori.

12. Cum s'ar poté promova invetiamantu poporului mai rapede?

A se vedé punctulu alu 8-lea din acestu protocolu, a se mediloci tota cartile necesare scolare; a fara de acesta s'ar poté promova in modulu dorit, si prin edarea unui diariu eschisivu invetatorescu.

13. Care diariu si alegu invetiatorii spre ceteire?

Fiindu ca „Albina” protegiște forte sinceru starea cea miserabila a invetiatorilor nostri, consultandu se dara siu alesu spre ceteire, rogandu totu o data pre onorat'a redactiune a dă preste totu, tuturor invetiatorilor din acestu cercu „Albina” la anu cu 4 fl. v. a. sub concidiuuea ca toti invetiatorii inainte se solvesca cei 4 fl. domnului inspectoru scolaru carele va avea a-ii espedă onoratei re'actiuni. *)

14. Ce dispusitioni s'a facatu in privint'a planului, si impartirei órelor de invetiamantu de peste septembra?

Spre compunerea planului si a órelor de invetiamantu, s'a alesu o comisiune de siese membri, impartita in trei sectiuni in personele colegilor: Joane Stefanoviciu, cu Joane Ursulescu, Sofroniu Racovitanu cu Georgiu Brebu si Traianu Cebzanu cu Pascu Rosiu; ca fie-care sectiune se compuna căte unu planu, din care cu ocașunea convenirei in diu'a de 29 august se va alege celu mai coresponditoriu.

Siedint'a a V. in 19 augustu de la 8—11 ore deminétia.

15. Unde va avea a se tiené conferintia invetatorésca in anulu viitoru?

Totu invetiatorii si exprimara parerea de reu ca conferintia de estu tempu, nu s'a intrunitu din ambele cercuri inspectorale, a protopresviteratului Hasiasiului, deci se invita cu tota sinceritate colegii din inspectoratul Chiseteului, ca in anulu viitoru se se intrunesc ambele cercuri.

Din care punctu de vedere, din partea acestei conferintie, s'a si anumitu tienerea conferintiei pentru anulu viitoru in luna lui augustu in comun'a Balintiu, cu acea intentiune ca fiindu acesta comuna cam centralu protopresviteratului, pentru care nu incape in doilea de vre o pedeche de a tiené conferintia in truitoria din ambele inspectorate.

Ne mai fiindu alte obiecte de desbatutu, presiedintele a incheiatu conferint'a cu una cuventare, in care multiamindu invetiatorii, pentru bun'a loru portare, solidu si esemplaria, reportata sub decurgerea siedintelor; si in semnu de sinceritate colegiala, prin unu adio si stringere de mana s'a despartitu fisca-carele catra ale sale.

In Leucusiesci, in 19 augustu 1871.

Joane Blidariu, Georgiu Jonutiescu, presiedintele, invetiatori si not.

RESPUNSURI.

Dlu N. C. in Tem: Intre manuscrisele primite cu Redactiunea Albinei se afa si alu DV'ostre responsu la Interpreltinea in privint'a celor patru docinti suspini si apoi dimisuntati. Dupa ce inca s'a publicat responsul dlu G. Craciunescu totu in acesta materia, prin carele cauza s'a pus in deplin'a si lumina, credomu ca ne-am poté dispensa de la publicarea responsului DV'ostre, aproape identic cu celu publicat.

Rss. Dlu I. Damia in Sec: Este regula — numai a Redactiunei noastre, ca si a partiei carei a partenie, ca se nu publicam atacuri personale si se nu nutrimu certe prin cari am poté face mare bucurie contrarilor nostri. Astfelii de atacuri si certo sunt desclinti cele ce privesc pre cei-ce — pre facia si forma celu putienu profesorii principale noastre de opositiune nationala, si — nu cuprindu nici unu sembure, nici o diferinta principale, ci sunt numai nicio eruptiuni vulcanice de antagonism. Unii Ale Romanu si E. Stanescu scimus, ca setiunile de castrele alestiezi oposițiunii ca si noi, si de aceea fôla nostra numai in casuri de mare necesitate si numai aperandu si a atacat, si criticilor ce i s'a transisut in contrali de la particulari si chiar de la reuniuni, ne a data locu; si nu are cauza de a se cauza ca a urmat astfelii, celu putienu nu simtimu de felu ca cauza nostră si fi suferit prin acest's vr'o scaderi, nici d'alta parte, vorandu si sinceri, nici un poté dice ca cauza comuna, macar cea particulara a respectivilor ar fi cascigatu cătusi de putienu prin urtisoile atacuri ce unii partizani ai nostri indreptata a supra-ne si resp. a supr'a conduceatorului Albinei.

*) Acestu modu este celu mai simplu si practicu; numai inca un'a, ca lista dloru invetiatori, cu adresele bine scrise, se se tramite cătu mai multe si mai mari laude da publicat pentru antagonistii nostri!

Un' inca, lu cătu pentru reportoul despre serbarea memoriei — se-iertatului nostru junie J. O. ocazionalmente i vomu dă onoreu ce i se vine.

Ni pare reu deci dar nici la rogora Diale nu ne potenii abate de la atins'a regula si — ni s'ar impari astazi chiar o perdere asaibie de spatiu, a impis multe colone cu critici' DTale si cu altele asemene.

Acea, ca „Fed.” si alte foii respingu publicarea de scrieri si reporturi in care se vorbece bine de Babesiu, nu este cauza d'a se supera si d'a se mania; er noi ca de resbunare numai a tata' am dori, ca noua se si se tramite cătu mai multe si mai mari laude da publicat pentru antagonisti nostri!

Un' inca, lu cătu pentru reportoul despre serbarea memoriei — se-iertatului nostru junie J. O. ocazionalmente i vomu dă onoreu ce i se vine.

Rss. Dlu Tr. Siepetians in Chis: DTa, precum se vede, nu asti cu potintia a lovi in dlu Joane Dobosiu, pre carele si dorii a-lu areta de inselatoriu, — fora ca se lovesc si in altii, a caror vatermare nu poté aduce daune publice. Pentru astfelui de cauze deca judiciale nu se potrivescu, publicitatea este tocmai pericolosa. Fi reclamatiune la „Transilvania” si plansora la locurile competitinti. — Cum ca de candu cu sistem'a ungurica, nemoralitatea crese si se latiesca ca o sima, este lucru cunoscutu in tota tiera, si domnilor ministri li se spune a-căstea, verde in ochi chiar in dicta; dar — ce folosu, deca imperatul li-a data poterea! —

Anunciu.

Avenu onore a aduce la cunoascinta publica, precum ca la noi se asta de vindiare cu pretiuri moderate: Conscrip. tuiu seu Registre pentru dd. preoti, Catalog si Conscrip. tuiu pentru dd. invetiatori, totu felul de protocole, precum si de recusite pentru scrisu si pentru desemnu si altele asemene unelte.

Terisiora, in noemvre 1871.

Tipografi'a si litografi'a, fabric'a de linii si de legatu carti si hartari a Fratilor Magyar.

Concursu.

La statuina invetiatorésca vacanta din comun'a Saculu, in protop. Lugosiului, cotulu Carasiului, se deschide concursu pana in 11 decembrie st. vechiu a. c. Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. salariu anualu, 10 fl. diurna la conferintele invetatoresci, 10 fl. pentru scripturistica, 10 orgii lemn, din care are a fi incaldită si scol'a, si cortelul liberu.

Recentii au a-si tramite concursele, provadute cu timbru si cu testimoniu de calificatiune, si adresate catra on. Sinodu parochial gr. or. din Saculu, la dlu protopr. G. Pasteanu, in Lugosiu.

1—3

Saculu, in 9 novembrie 1871.

In contielegere cu dlu protopopu tractualu — Comitetul parochialu.

Incunoscintiare.

Tablele de parete cu tipuri colorate, 20 la numeru, si Indreptariu, se mai asta de vendiare la subscrizii in M. Lapos. Pretiul unu esemplar, si 5 fl. v. a. — Domnif abonanti, cari vor prenumerata o data mai multe esemplarii vor primi 10% ca robata.

Totu cu acesta ocazie se aduce la cunoascinta O. Dni abonanti cari se bine voiu a se prenumera la cartile: Geograf'a regatului ung. si Flsic'a, ca acestea carti s'a pusu dejă sub tipariu, si vor es fi cătu de curenđu la lumina.

Abecedarul, din lips'a prenumerantilor nu-s'a potut pune pana acum sub tipariu, in securu timpu se va pune si acesta.

M. Lapos, 3 decembrie 1871.

Varna et Rosiu.

Concursu.